

Warszawa, 18 maja 2015 r.

Relacja z Konferencji Free Market Road Show 2015 w Warszawie

W dniu 8 maja 2015 r. **Forum Obywatelskiego Rozwoju (FOR)**, przy współpracy z [Austrian Economics Center](#), [Friedrich Neumann Foundation for Freedom](#), [Liberty Fund](#), [4liberty.eu](#) i wieloma innymi partnerami zorganizowało w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie już trzecią z rzędu, polską edycję, konferencji **Free Market Road Show**. Cykl konferencji, które w tym roku odbyły się w 35 miastach całej Europy, ma na celu promocję idei wolnorynkowych oraz wymianę wiedzy na temat problemów gospodarczych państw regionu i sposobów na ich rozwiązanie w duchu wolności gospodarczej.

Wśród panelistów znaleźli się eksperci z całego świata: wykładowcy renomowanych szkół wyższych, ekonomiści, politycy oraz przedsiębiorcy. Na auli [Szkoly Głównej Handlowej w Warszawie](#), która po raz trzeci była gospodarzem tego ważnego wolnościowego wydarzenia, zasiedli słuchacze z całej Polski – studenci, przedsiębiorcy, akademicy, dyplomaci i dziennikarze.

Pierwszy panel konferencji dotyczył bardzo aktualnego problemu, z jakim boryka się nasza część Europy, czyli **kryzysu gospodarczego i militarnego na Ukrainie**. **Prof. Leszek Balcerowicz**, Przewodniczący Rady Forum Obywatelskiego Rozwoju, podkreślił konieczność wolnorynkowych reform na Ukrainie. Według prof. Balcerowicza kluczem do odrodzenia gospodarczego Ukrainy jest realizacja programu reform m.in. tych zawartych w umowie z Międzynarodowym Funduszem Walutowym oraz otwartość na inwestycje zagraniczne. „Jeżeli twierdzi się, że sytuacja jest beznadziejna, to sytuacja rzeczywiście taka będzie” – skomentował pogląd tych, którzy mówią, że Ukrainie nie uda się przezwyciężyć kryzysu. Nieco bardziej sceptyczny wobec programu reform był **Rafał Antczak**, członek zarządu Deloitte Business Consulting w Polsce. Twierdził, że podobnie jak w przypadku Grecji, pomoc międzynarodowych instytucji dla Ukrainy niesie ze sobą ryzyko marnotrawienia pieniędzy i wzrostu poziomu korupcji. Podkreślił jednak, że takie ryzyko jest ograniczone, jeżeli programy pomocy dla Ukrainy będą nastawione na głębokie reformy, a nie jedynie na czasowe poprawienie sytuacji. **Dr Richard Rahn** z amerykańskiego Cato Institute zauważył, że pod względem gospodarczym Ukraina jest w podobnej sytuacji, co Polska 25 lat temu, a przykład Polski pokazuje, że z takiego kryzysu da się wyjść. **Dr Paweł Kowal** z Instytutu Studiów Politycznych PAN, były poseł do Parlamentu Europejskiego, podkreślił, że międzynarodowa pomoc dla Ukrainy jest niezbędna, gdyż „Ukraina nie ma zasobów, aby samodzielnie przezwyciężyć konflikt”. Zdaniem Pawła Kowala Ukraina, po przezwyciężeniu konfliktu zbrojnego i kryzysu gospodarczego, ma szansę stać się „silnym państwem Europy Środkowej”, będącym w pewnej mierze konkurencją dla Polski. Moderatorem panelu był dziennikarz miesięcznika Forbes **Grzegorz Cydejko**.

Uczestnicy drugiego panelu próbowali odpowiedzieć na pytanie, czy w obecnej sytuacji w Europie możliwy jest **wzrost gospodarczy** wynoszący ponad, odnotowywane obecnie 0,5 proc. rocznie. Według **prof. Enrico Colombatto**, z Uniwersytetu w Turynie, rosnąca rola biurokracji i roli państwa w gospodarce jest zjawiskiem powszechnym w całej Europie. „Robimy tak wiele, aby zgasić ducha przedsiębiorczości. Przedsiębiorcy pakują się i wyjeżdżają do Chin albo do USA” – stwierdził prof. Colombatto. Krytykował również wzrost podatków i typowy dla wielu europejskich rządów nacisk na realizację inwestycji publicznych. „Nie kreuje się bogactwa poprzez zabieranie ludziom pieniędzy i dawanie ich biurokratom. Rządy nie mają żadnego

powodu, aby realizowane przez nie inwestycje były skuteczne”. Podkreślił, że wzrost roli państwa ma swoje negatywne konsekwencje moralne: kiedy ludzie zaczynają twierdzić, że rząd jest – lub może być – „idealny” i że robi wszystko za nich, tracą poczucie odpowiedzialności za to, co robią. **Dr Jure Stojan**, ekspert słoweńskiego Visio Institute, podzielił się spostrzeżeniem, według którego politycy stosują dwie „wymówki”, aby nie przeprowadzać reform gospodarczych. Pierwsza jest optymistyczna i zakłada, że w kraju jest tak dobrze, że reformy są niepotrzebne. Druga jest pesymistyczna i polega na niedostrzeganiu żadnych korzyści w potencjalnych reformach. Z kolei **dr Barbara Kolm**, dyrektor Austrian Economics Center, podkreśliła, że jednym z największych wyzwań pozwalających przyśpieszyć wzrost gospodarczy w Europie, jest odbiurokratyzowanie gospodarki. Kiedy dodaje się jeden nowy przepis, 10 innych przepisów powinno zostać usuniętych. Wskazała również na złą kondycję Europy. Ludzie przyzwyczaili się do uprawnień socjalnych i sposobu myślenia, zgodnie z którym to rząd przejmuje odpowiedzialność za ich życie. **Aleksander Łaszek**, członek Zarządu i główny ekonomista FOR, porównał dwie grupy państw jako przykłady dobrego i złego przywracania wzrostu gospodarczego. W Bułgarii, Estonii, Łotwie i Litwie (tzw. BELL) zostały przeprowadzone odważne reformy wolnorynkowe, które – mimo że początkowo przyniosły spadek PKB – dziś owocują dobrym tempem rozwoju gospodarki. Przeciwnym przykładem są za to Portugalia, Włochy, Grecja i Hiszpania (tzw. PIGS), w których pieniądze otrzymane od międzynarodowych instytucji zostały zmarnowane, stosowne reformy nie zostały podjęte, a zła przedkryzysowa sytuacja gospodarcza tych krajów, jeszcze bardziej się pogorszyła. Moderatorem dyskusji był sekretarz redakcji Kultury Liberalnej **Łukasz Pawłowski**.

Trzeci panel konferencji dotyczył **przedsiębiorczości**. Wbrew popularnej w polskiej debacie publicznej tezie paneliści nie zasugerowali, że rozwiązaniem dla niskiego poziomu przedsiębiorczości w regionie są środki unijne. Wręcz przeciwnie. **Prof. Deidre McCloskey** z Uniwersytetu w Illinois podkreśliła, że redystrybucja dochodów, mimo powszechnego przekonania, nie prowadzi do eliminacji nierówności społecznych. „To wzrost gospodarczy jest czynnikiem kreującym równość” – mówiła prof. McCloskey. Podkreśliła też, że etatystyczna ideologia jest popularna. Przykładowo traktowanie pracy jako wyzysk jest popularne w wielu krajach, a rolę aktywistów i ekspertów działających na rzecz wolnego rynku, jest zmienianie tej ideologii. **Prof. Adam Martin**, z Free Market Institute, poruszył popularny dziś temat innowacyjności. Jego zdaniem kluczowe w tworzeniu innowacyjnych rozwiązań są małe firmy. Ważnym punktem wystąpienia prof. Martina, była krytyka sposobu nauczania ekonomii na uniwersytetach. Według niego bardzo mało miejsca poświęca się nauczaniu czym jest przedsiębiorczość. **Michał Niemczycki**, wiceprezes New Media Ventures, mówił m.in. o różnicy między publicznym a prywatnym finansowaniem przedsiębiorstw. W jego opinii, publiczna pomoc dla początkujących firm jest bardzo sformalizowana i start-upowcy mają tylko jedną szansę na wykorzystanie pieniędzy. Za to, jeżeli korzystają z pomocy prywatnych inwestorów, to często nawet w przypadku początkowej porażki, inwestor taki – widząc, że młody przedsiębiorca ma dobry pomysł – nadal pomaga początkującej firmie. Z kolei **Marcin Nowacki**, wiceprezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, stwierdził, że nie jest zasadne krytykowanie samego pojęcia państwa. „Państwo nie jest wrogiem, ponieważ państwo to my”. To, co jest według Nowackiego wadliwe, to „brak silnych instytucji dbających o przestrzeganie rządów prawa”. Skutkuje to zjawiskami takimi jak nieuzasadnione nękanie przedsiębiorców przez urzędy skarbowe czy konieczność czekania np. 600 dni na rozstrzygnięcie sprawy sądowej. **Ryszard Wojtkowski**, współzałożyciel i partner zarządzający w Resource Partners, skrytykował „manię” realizowania przez państwo różnorodnych centralnie planowanych programów, np. na rzecz

innowacyjności. „Programy nie działają. Politycy nie są zdolni do skupienia się na dobrych rozwiązaniach. Zapomnijcie o programach, skupcie się na czymś realnym!”. Moderatorem ostatniego panelu był **Paweł Budrewicz**, prezes Polskiej Amerykańskiej Fundacji Edukacji i Rozwoju Ekonomicznego.

Dziękujemy wszystkim partnerom organizacyjnym i partnerom medialnym wydarzenia i zapraszamy na czwartą edycję **Free Market Road Show** w Polsce, już za rok, w Warszawie.

Organizatorzy i partnerzy:

- [Forum Obywatelskiego Rozwoju \(FOR\)](#)
- [SKN Spraw Zagranicznych SGH](#)
- [SKN Ekonomicznej Analiz Prawa SGH](#)
- [Friedrich Neumann Foundation for Freedom](#)
- [Szkoła Główna Handlowa w Warszawie \(SGH\)](#)
- [Związek Przedsiębiorców i Pracodawców \(ZPP\)](#)
- [Polish-American Foundation for Economic Research and Education \(PAFERE\)](#)
- [Business Link](#)
- [Stowarzyszenie Libertariańskie](#)
- [European Students for Liberty – Polska \(ESFL\)](#)

Listę wszystkich partnerów organizacyjnych i sponsorów można znaleźć na [oficjalnej stronie konferencji](#).

Patroni medialni:

- [Forbes](#)
- [Liberte!](#)
- [NMS Magiel](#)
- [Kultura Liberalna](#)
- [4liberty.eu](#)

Autor: Anna Czepiel, młodszy analityk FOR